

कृषि विभागातील कृषि संचालक, कृषि
सहसंचालक, अधीक्षक कृषि अधिकारी,
कृषि उपसंचालक, तंत्र अधिकारी व कृषि
अधिकारी या संवर्गाचे संवर्गनिहाय
संख्याबळ (Cadre Strength) निश्चित
करणेबाबत....

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: आकृवि १२२१/प्र.क्र.६५/१५अ
मंत्रालय विस्तार इमारत,
मंत्रालय, मुंबई - ३२.
तारीख: २५ ऑक्टोबर, २०२१.

वाचा:-

- १) शासन निर्णय ,सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. एसआरव्ही-२०११/प्र.क्र.१३७/
कार्यासन-१२, दि. १७/१२/२०१६
- २) शासन निर्णय ,सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. एसआरव्ही-२०१६/प्र.क्र.५१०/
कार्यासन-१२, दि. १६/०२/२०१८

प्रस्तावना :-

शासनाच्या विविध कार्यालयांमध्ये तसेच महामंडळामध्ये निव्वळ कृषि विषयक व तांत्रिक स्वरूपाचे ज्ञान (विविध खतांच्या मात्रांचे ज्ञान, किटकनाशकांचे ज्ञान तसेच जमीन, वनस्पती शास्त्राचे ज्ञान) असणारे अधिकारी/कर्मचार्यांची आवश्यकता असल्यामुळे संबंधीत कार्यालय/महामंडळाच्या आकृतिबंधाच्या आदेशात/सेवाप्रवेश नियम/ शासन निर्णयाद्वारे संबंधीत पदावर कृषि विभागातील अधिकारी/कर्मचारी यांची प्रतिनियुक्तीने नियुक्तीची तरतुद करण्यात आलेली आहे.

सबब अशा कार्यालय/महामंडळावर केवळ कृषि विभागातील अधिकारी/कर्मचारी यांचीच प्रतिनियुक्तीने नियुक्ती करण्यात येते. सामान्य प्रशासन विभागाच्या संदर्भाधीन शासन निर्णयातील प्रतिनियुक्तीच्या धोरणाच्या अनुषंगाने निर्गमित केलेल्या तरतुदीमधील परि. ५ (अ) (६) मधील तरतुदीनुसार विशिष्ट संवर्गातील अधिकारी/कर्मचारी यांच्या सेवा प्रतिनियुक्तीने घेणे आवश्यक असल्यास, जर अशी पदे अन्य प्रशासकीय विभागाच्या आस्थापनेवर निर्माण केलेली असतील (ज्या पदाचे वेतन राज्य शासनाच्या एकत्रित निधितून दिले जात असेल अशा प्रकरणी) किंवा अशी पदे राज्य शासनाच्या नियंत्रणाखालील मंडळे, महामंडळे, कंपन्या, सार्वजनिक उपक्रम तसेच स्थायित संस्था यांच्या आस्थापनेवर निर्माण केलेले असतील (ज्या पदांचे वेतन राज्य शासनाच्या एकत्रित निधितून दिले जात नाही) तर अशा पदांना प्रतिनियुक्ती धोरण लागू होणार नाही. व बदली अधिनियमातील तरतुदीनुसार अशा पदांवर नियुक्ती देण्याची

कार्यवाही संबंधीत संवर्ग नियंत्रण विभागामार्फत करण्यात यावी, अशी तरतुद करण्यात आलेली आहे.

सामान्य प्रशासन विभागाच्या उपरोक्त धोरणानुसार ज्या शासकीय कार्यालयातील/महामंडळातील पदे केवळ कृषि अधिकाऱ्यांमधूनच प्रतिनियुक्तीने भरली जातात, अशी पदे कृषि विभागाच्या आस्थापनेवर एकत्रित दर्शविणे आवश्यक आहे. त्यानुसार कृषि विभागातील संबंधीत संवर्गाची आकृतिबंधानुसार मंजूर पदसंख्या व ज्या शासकीय कार्यालयातील/महामंडळातील पदे केवळ कृषि अधिकाऱ्यांमधून प्रतिनियुक्तीने भरली जातात, अशी त्या त्या संवर्गातील प्रतिनियुक्तीवरील पदे मिळून एकूण संबंधीत संवर्गाचे संख्याबळ (Cadre Strength) निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

उपरोक्त प्रस्तावना विचारात घेता, कृषि विभागातील महाराष्ट्र कृषि सेवा, गट-अ मधील कृषि संचालक, कृषि सहसंचालक, अधिक्षक कृषि अधिकारी, कृषि उपसंचालक व गट-ब मधील तालुका कृषि अधिकारी तसेच गट-ब (कनिष्ठ) अशा एकूण ६ संवर्गाचे संवर्गनिहाय एकूण संख्याबळ खालील प्रमाणे निश्चित करण्यास या शासननिर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

अ. क्र.	पदनाम	वेतनश्रेणी	आकृतिबंधानुसार मंजूर संवर्ग पदसंख्या	ज्या कार्यालय/ महामंडळामध्ये केवळ कृषि विभागातील अधिकारी/ कर्मच्याऱ्यांची प्रतिनियुक्तीने नियुक्ती केली जाते अशा पदांची संख्या (परिशिष्ट-अ प्रमाणे)	एकूण संवर्ग संख्याबळ
१	२	३	४	५	६
१	कृषि संचालक	S-२७ : ११८५००-२१४१००	५	५	१०
२	कृषि सह संचालक	S-२५ : ७८८००-२०९२००	१४	५	१९
३	अधिक्षक कृषि अधिकारी	S-२३ : ६७७००-२०८७००	४६	५५	१०१
४	कृषि उपसंचालक	S-२० : ५६१००-१७७५००	२०२	४९	२५१
५	म.कृ.से., गट-ब (तंत्र अधिकारी/ तालुका कृषि अधिकारी)	S-१६ : ४४९००-१४२४००	८००	९७	८९७

६	म.कृ.से., गट- ब (कनिष्ठ) (कृषि अधिकारी/मंड ळ कृषि अधिकारी)	S-१५ : ४१८००- १३२३००	१६५२	१११	१७६३
---	---	-------------------------	------	-----	------

२. उपरोक्त तक्तात नमुद केलेले संवर्गनिहाय एकूण संख्याबळ हे खालील प्रयोजनासाठी विचारात घेण्यात येईल.

- १) संबंधीत संवर्गाच्या सेवाप्रवेश नियमात नमुद केलेले नियुक्तीचे प्रमाण हे एकूण संवर्ग संख्याबळास लावण्यात येईल. व त्याप्रमाणे सरळसेवा व पदोन्नतीची कार्यवाही करण्यात येईल.
- २) उपरोक्त तत्कत्यातील रकाना क्र. ५ मधील प्रतिनियुक्तीच्या पदावर नियुक्ती ही बदली अधिनियमानुसार बदलीने करण्यात येईल.
- ३) उपरोक्त तत्कत्यातील रकाना क्र. ६ मधील संख्याबळाचा वेळोवेळी आढावा घेऊन रकाना क्र. ४ व ५ मधील पदसंख्येमध्ये जसे जसे बदल होतील, त्याप्रमाणे त्याबाबतचे शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येईल.

३. केवळ कृषि विभागातील अधिकारी प्रतिनियुक्तीने जात असलेल्या पदांचा सविस्तर तपशील सोबतच्या **परिशिष्ट-अ** मध्ये दिला आहे.

४. प्रस्तुत शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभागाच्या मान्यतेने व त्यांच्या औनपचारिक संदर्भ क्रमांक ९६०/२०२१/कार्यासन-१२, दि.२९/०९/२०२१ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात येत असून त्याचा संकेतांक २०२१०२५१२१९५६७५०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सोबत:- परिशिष्ट- अ

(अ. नि. साखरकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

प्रत,

१. मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. मंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. राज्यमंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. सचिव (कृषि) यांचे स्विय सहाय्यक, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. उपसचिव (आस्थापना), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. उपसचिव (सा.प्र.वि.१२), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. सर्व संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
९. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक, (द्वारा आयुक्त (कृषि) पुणे)
१०. कृषि सह संचालक (आस्थापना), कृषि आयुक्तालय, पुणे.
११. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, (द्वारा आयुक्त (कृषि) पुणे)
१२. निवडनस्ती/१५-अ.

परिशिष्ट-अ

केवल कृषि विभागातूनच इतर विभागाकडे प्रतिनियुक्तीने देण्यात येणा-या पदांचा तपशील

अ. क्रं.	कृषि विभागातील संवर्ग	प्रतिनियुक्ती यंत्रणा	प्रतिनियुक्ती पदनाम	पद संख्या
१	मकृसे गट-अ - कृषि संचालक	कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा [ATMA] पुणे.	कृषि संचालक	१
		महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व औषधी वनस्पती मंडळ (NHM), पुणे.		१
		महाराष्ट्र राज्य बिज प्रमाणिकरण यंत्रणा, अकोला.		१
		वसंतराव नाईक राज्य कृषि व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था (वनामती) नागपूर.		१
		महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद [MCEAR] पुणे.	अप्पर सल्लागार [विस्तार शिक्षण व साधन सामुग्री विकास]	१
	मकृसे गट-अ - कृषि संचालक एकूण			५
२	मकृसे गट-अ - कृषि सह-संचालक	मा. बाळासाहेब ठाकरे कृषि व्यवसाय व ग्रामिण परिवर्तन प्रकल्प [SMRT] पुणे.	अतिरिक्त प्रकल्प व्यवस्थापक	१
		वसंतराव नाईक राज्य कृषि व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, (वनामती) नागपूर.	अप्पर संचालक [कृषि विस्तार व्यवस्थापन]	१
			अप्पर संचालक [नैसर्गिक साधनसंपत्ती व्यवस्थापन]	१
			अप्पर संचालक [व्यापारक्षम शेती व्यवस्थापन]	१
		डॉ पंजाबराव देशमुख जैविक शेती मिशन, अकोला.	सह-संचालक [कृषि]	१
	मकृसे गट-अ - कृषि सह-संचालक एकूण			५
३	मकृसे गट-अ - अधीक्षक कृषि अधिकारी	कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा [ATMA] पुणे.	उप-संचालक (सामेती) (राज्यस्तर, पुणे)	१
			प्रकल्प संचालक (जिल्हास्तर)	३३
		नियोजन विभाग [महाराष्ट्र ग्रामिण रोजगार हमी योजना]	अधीक्षक कृषि अधिकारी (विभागीय आयुक्त कार्यलय)	६
		महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व औषधी वनस्पती मंडळ (NHM) पुणे.	प्रकल्प व्यवस्थापक	४
		महाराष्ट्र राज्य बिज प्रमाणिकरण यंत्रणा, अकोला.	सह-संचालक [दक्षता पथक व गुणनियंत्रक]	१
		वसंतराव नाईक राज्य कृषि व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, (वनामती) नागपूर	प्राचार्य (लातूर वगळून विभागनिहाय- ७)	७

अ. क्र.	कृषि विभागातील संवर्ग	प्रतिनियुक्ती यंत्रणा	प्रतिनियुक्ती पदनाम	पद संख्या
		नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प [PoCRA] मुंबई	कृषि विद्यावेत्ता	१
			मृदा विज्ञान विश्लेषकविश्लेषक	१
			कृषि अभियंता	१
	मकृसे गट-अ - अधिक्षक कृषि अधिकारी एकूण			५५
४	मकृसे गट-अ - कृषि उप-संचालक	कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा [ATMA]	प्रकल्प उप-संचालक (जिल्हास्तर)	३३
		महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व औषधी वनस्पती मंडळ,पुणे	विशेष कार्य अधिकारी	१
		महाराष्ट्र राज्य बिज प्रमाणिकरण यंत्रणा, अकोला	जिल्हा बिज प्रमाणिकरण अधिकार (परभणी, अकोला, चिखली,)	३
			बीज परिक्षण अधिकार	२
		विभागीय बिज प्रमाणिकरण अधिकारी (जळगांव, अनगर, परभणी, जालना, अकोला, नागपूर)	६	
		वसंतराव नाईक राज्य कृषि व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, (वनामती) नागपूर	कृषि उपसंचालक	३
		डॉ पंजाबराव देशमुख जैविक शेती मिशन, अकोला	कृषि उपसंचालक	१
मकृसे गट-अ - कृषि उप-संचालक एकूण			४९	
५	मकृसे गट-ब	गृह विभाग [कारागृह], पुणे	तंत्र अधिकारी	१
		नियोजन विभाग [महाराष्ट्र ग्रामिण रोजगार हमी योजना]	कृषि अधिकारी वर्ग-२ (जिल्हापरिषद)	३३
		महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व औषधी वनस्पती मंडळ, (एनएचएम) पुणे	सहाय्यक प्रकल्प व्यवस्थापक	५
		महाराष्ट्र राज्य बिज प्रमाणिकरण यंत्रणा, अकोला	जिल्हा बिज प्रमाणिकरण अधिकारी [गट-ब]	२३
		मा. बाळासाहेब ठाकरे कृषि व्यवसाय व ग्रामिण परिवर्तन प्रकल्प [SMRT] पुणे	तंत्र अधिकारी	४
		सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग,	सहाय्यक संचालक [कृषि] साखर आयुक्तालय, पुणे	१
		नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प [PoCRA] मुंबई	तंत्र अधिकारी	९

अ. क्र.	कृषि विभागातील संवर्ग	प्रतिनियुक्ती यंत्रणा	प्रतिनियुक्ती पदनाम	पद संख्या
		सहाय्यक संचालक रामेती	सहाय्यक संचालक रामेती, (लातूर वगळून विभागनिहाय- ३)	२१
	मकृसे गट-ब एकूण			९७
६	महाराष्ट्र कृषि सेवा, गट-ब (कनिष्ठ) कृषि अधिकारी/मंडळ कृषि अधिकारी	महाराष्ट्र राज्य बिज प्रमाणिकरण यंत्रणा, अकोला	कृषि अधिकारी	८९
		साखर विकास आयुक्तालय, पुणे	कृषि अधिकारी	७
		नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प [PoCRA] मुंबई	प्रकल्प विशेषज्ञ (कृषि)	१५
	महाराष्ट्र कृषि सेवा, गट-ब (कनिष्ठ) एकूण			१११